

AXET

VARA KOMMUN

#4 / 2024

Tillsammans ökar vi elevers läsförståelse

Fokus på minskad skolfrånvaro **SIDA 4-5**

Historiskt beslut om järnvägspassage **SIDA 8-9**

Läraren som rycker ut

Fredrik Borg är både lärare på Lagmansgymnasiet och deltidsbrandman.
Sida 14-15

INNEHÅLL

3 Ledare

4-5 Fokus på ökad närvaro i skolan

6-7 Läsolympiad ska stärka barn och ungas läsförmåga

8-9 Klart med ny järnvägspassage

10 Elever i åk 5 lär sig om geografi i praktiken

11 Hitta vintermagin/
Dags för företagarfest

12-13 Ledarskap, etisk kompass och digitalisering teman för VHU

14-15 Läraren med flera uppdrag på schemat

16 Läkemedelsautomat gör användarna mer självständiga

17 Tips på böcker och aktiviteter

18 Karin Beckman, ny chef för Vara Konserthus

20 Planerar för nya bostäder

21 Ansök om insatser digitalt

22 Släng skräpet rätt

23 Fem frågor till skolchefen

Praktiskt lärande

Sandra Karlsson lär ut på ett praktiskt och konkret sätt.
SIDA 12

Det är ett historiskt beslut som kommer att påverka Vara tätorts framtida utveckling.

Gabriela Bosnjakovic,
kommunalråd
SIDA 8-9

Kommuntidning som utges fyra gånger per år till alla hushåll och företag i Vara kommun.

ANSVARIG UTGIVARE:
Kommunikationschef Maria Joelsson,
tel 0512-310 00
REDAKTÖR:
Kommunikatörer Malin Körling,
Maria Peterson
PRODUKTION:
Vara kommun, Vara Konserthus
FOTOGRAF:
Martin Frick
TRYCKERI:
Linderoths tryckeri
KONTAKT:
kommunikation@vara.se,
0512- 310 00

Vi utmanas och vi utvecklas

Nu närmar sig jul- och nyårstider och vi ser fram emot högtider att fira med nära och kära och på det sätt som vi önskar. En fin tid ligger framför oss på många sätt. I kommunen arbetar vi nu under hösten med att fastställa budgeten, planera för nästkommande verksamhetsår och inte minst följa upp vår verksamhet och ekonomi 2024. Vi kan med glädje konstatera att det går bra för vår kommun ekonomiskt. Efter några tuffa år så beräknar vi nu ett överskott på en nivå som vi behöver ligga på för att kunna betala för nya investeringar och ha en buffert för framtiden.

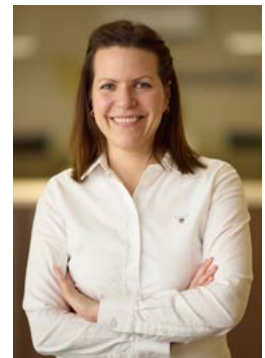
Kommunfullmäktige har beslutat att den nya järnvägspassagen ska anslutas till Allégatan. Ett stort och viktigt beslut för vår kommun framåt. Nu kommer kommunen att planera för utformning, genomförande och finansiering av den nya passagen. Vi är glada för att Torggatans ombyggnation nu är klar, det blev så fint och funktionellt.

Omvärlden utmanar oss på lite olika sätt. En sådan utmaning är kompetensförsörjningen i våra kommunala verksamheter. Den utmaningen delar vi med näringslivet. Vara kommun har sedan länge satsat på verksamhetsutveckling för alla verksamheter och alla medarbetare. Nu planerar vi för Verksamhetsutveckling Vara 2030, där vi gör en långsiktig satsning för att förverkliga vår vision. Inne i tidningen finns mer att läsa om detta. Syftena är flera. Ytterst så handlar det om att kunna leverera än bättre service effektivt till våra invånare, företag och besökare. Det handlar också om att förstärka vårt arbetsgivarvarumärke och ge medarbetare möjlighet att utveckla och utvecklas. För det är ju så att den som slutar att vilja bli bättre – den slutar snart att vara bra. Vi behöver alla ständigt bli bättre och som kommun säkerställa att vi har relevant kompetens även i framtiden.

Lite ledighet väntar oss nu under jul- och nyårstid. Vi planerar för att alla ska kunna vara lediga, men också för att våra verksamheter ska kunna hållas igång över helgerna. De medarbetare som arbetar över jul- och nyårshelgerna skänker vi en extra tanke av tacksamhet.

Med önskan om en god och fridfull jul och ett riktigt gott nytt 2025!

Gabriela Bosnjakovic
Anna Cederqvist

GABRIELA BOSNJAKOVIC
Kommunstyrelsens
ordförande

ANNA CEDERQVIST
Kommundirektör

V Ä L K Ö M N A

L L

S K O L A N

Samverkan mellan skola och hem för ökad närvaro

Skolfrånvaron har ökat markant i hela landet de senaste åren, särskilt efter pandemin. Det påverkar elevernas skolresultat, psykiska hälsa och i förlängningen deras framtid.

I Vara arbetar skolorna aktivt med flera insatser för att vända utvecklingen, bland annat med skol-sociala team och utökad kontakt med vårdnadshavare.

– En kombination av tidiga insatser och starka relationer mellan skola och hem är avgörande för att hindra att elever hamnar i långvarig frånvaro, säger André Essebro, bildningschef i Vara kommun.

Antalet elever med omfattande frånvaro ökar. Under vårterminen 2024 hade över 220 elever i Vara kommuns grundskolor mer än 20 procents frånvaro vilket motsvarar 7 veckors frånvaro under ett läsår. Högst och mest frånvaro är det i högstadiet. Redan vid 10 procents frånvaro vet man, genom forskning, att det på gruppnivå blir märkbara försämringar i skolresultat, vilket oroar skolledare och lärare.

– Frånvaron har ökat kraftigt, och det påverkar inte bara elevernas resultat utan även skolans förutsättningar och arbetssätt, säger André Essebro, bildningschef i Vara kommun.

En effekt av frånvaron är att den har en direkt påverkan på elevernas gymnasiebehörighet. Gymnasiebehörigheten har över tid gått ner och nådde förra året den lägsta nivå som uppmätts i Vara kommun, med fler än 20 procent av eleverna som blev obehöriga till gymnasiet.

– Regelbunden närvaro är avgörande för att klara målen i grundskolan, och nu ser vi ett samband mellan ökad frånvaro och att andelen behöriga elever minskar, berättar han.

Samverkande orsaker

Bakom varje elevs frånvaro döljer sig olika orsaker och det är en komplex fråga att förklara vad som ligger bakom ökningen. Elevers familjesituationer, skolans krav, en ökad psykisk ohälsa, för lite sömn och rörelse och en förändrad attityd till skolplikten är några av alla faktorer som tros ligga bakom den ökade frånvaron.

– Även att vi inom skolan ibland brister i att tillgodose eleverns behov av stöd bidrar säkerligen också till den ökade frånvaron, säger bildningschefen.

Oavsett anledning till skolfrånvaro så är den problematisk när den eskalerar. Hög frånvaro bidrar i sin tur till oro, tappade sociala kontakter och att man kommer efter i skolarbetet. Ju mer man är borta desto svårare blir det att komma tillbaka till skolan.

– Det är därför viktigt att alla berörda, tidigt och aktivt arbetar närvarofrämjande då närvaro i skolan är en frisk-

faktor för eleverna på både kort och lång sikt, säger André.

Samordnade insatser för att stärka närvaron

För att höja skolnärvaron och i förlängningen även höja gymnasiebehörigheten satsar skolorna därför mycket på närvarofrämjande arbete och stöd för de elever som riskerar att halka efter.

Ett av de nya verktygen är det skol-sociala teamet, som arbetar direkt med elever som har problematisk frånvaro och arbetet bedrivs tillsammans

med socialförvaltningen. Teamet består av skolkuratorer, en skolsociolog och arbetsmarknadskonsulenter, som tillsammans med lärare erbjuder både tidigt stöd och strategier för att hjälpa eleverna tillbaka till undervisningen. André Essebro förklarar att en tidig och tydlig dialog med vårdnadshavare är central i arbetet.

– Att snabbt fånga upp problem och samverka med vårdnadshavare är avgörande för att förebygga långvarig frånvaro och främja en skolmiljö där närvaro är norm, säger han.

Minskad frånvaro för en god framtid

Skolorna i Vara står inför en stor utmaning med att minska skolfrånvaron, men engagemanget för att skapa förändring är stort.

– All frånvaro oavsett orsak innebär missad undervisning för eleven och en förlorad chans till lärande, avslutar André Essebro och betonar vikten av närvaro för elevernas framtid och utveckling. En lyckad skolgång minskar risken för utanförskap, sociala problem och psykisk ohälsa som vuxen.

– Det är därför viktigt att reagera på all frånvaro och fånga upp elever i tid.

Närvaro är avgörande för att klara målen i grundskolan.

**André Essebro,
bildningschef**

Läsolympiaden stärker

Läsolympiaden är ett omfattande och långsiktigt initiativ i Vara kommun som syftar till att förbättra barns läsförmåga och öka deras chans att bli behöriga till gymnasiet.

Genom bred samverkan mellan skolor, föräldrar och externa aktörer, är ambitionen att skapa en läsfrämjande miljö som ger barnen de färdigheter de behöver för framtiden.

– Det handlar inte bara om betyg och gymnasiebehörighet. Vi vill att våra elever ska bli goda samhällsmedborgare som kan läsa, förstå och bidra till samhället, säger Pelle Nilsson, utvecklingsledare och en av processledarna i Läsolympiaden.

Läsolympiaden är ett minst fyraårigt utvecklingsarbete. Målet är att stärka barns läsförmåga genom hela skoltiden i Vara kommun. Bakgrunden är tydlig: både minskat läsande och sjunkande resultat i läsning i internationella undersökningar, som PISA, har skapat ett behov av att återupprätta läsningens betydelse i skolan.

– Vi vill att alla elever ska kunna klara gymnasiet och få en fullständig examen, säger Pernilla Hallqvist, utvecklingsledare inom bildningsförvaltningen och en av processledarna i Läsolympiaden.

God läsförmåga är central för att klara sig i alla ämnen i skolan. Tanken bakom namnet är att träning och kontinuerlig förbättring ska vara i fokus, precis som under en olympiad.

Utvecklingsarbetet omfattar alla årskurser i både grundskola och anpassad grundskola och har brett stöd och involverar lärare, föräldrar och bibliotek. Genom olika utbildningsinsatser och samarbeten hoppas man nå målet att alla barn i kommunen ska bli bättre läsare.

Aktiviteter och insatser – en bred samverkan

Arbetet med att uppnå målet har påbörjats och flera aktiviteter genomförs redan. Det hela inleddes med en inspirerande föreläsning för all skolpersonal, följt av att alla deltagare fick en bok om läsfrämjande insatser, som nu används aktivt i undervisningen. Eleverna får även schemalagd lästräning och deras läskunskaper kartläggs med hjälp av verktyget Legilexi, vilket ger lärarna en konkret bild av varje elevs utveckling.

Pernilla Hallqvist berättar vidare om hur samarbete mellan skola och bibliotek har stärkts, och att även föräldrar och vårdnadshavare involveras genom föräldramöten och särskilda aktiviteter som exempelvis föräldracaféer.

– Det är viktigt att skapa en positiv läsmiljö hemma, så att barnen får stöd att läsa även på sin fritid, tillägger hon.

En annan satsning är ”läshjältar”. En läshjälte är en person som engagerar sig i att stödja barns läsutveckling genom att hjälpa dem att känna sig trygga och motiverade att läsa. Läs-

hjältar kan till exempel läsa högt för barn, lyssna när elever läser, eller vara där för att svara på frågor och inspirera till läsning. De bidrar till att skapa en läsfrämjande miljö i skolan eller förskolan, och deras närvaro kan hjälpa barn att få ett ökat intresse för böcker och läsning.

Uppdraget som läshjälte är ideellt, och de som deltar gör en viktig insats för barns språkutveckling och självförtroende i läsandet. För att bli läshjälte anmäler du intresse till kommunen genom att kontakta: pernilla.hallqvist@edu.vara.se, telefon 0512-310 55.

En gemensam insats från hela samhället

En viktig del av läsutvecklingsarbetet är samverkan med Stockholms universitet. Deras expertis har hjälpt till att identifiera utmaningar i undervisningen genom observationer och analys av elevers arbete med olika typer av texter. Detta ger värdefulla insikter för fortsatt förbättring.

– Vi har besökt alla grundskolor i kommunen för att få en helhetsbild av hur våra elever tar till sig olika texter, säger

elevernas framtid

Läsolympiaden ska förbättra barn och elevers läsförmåga och fler ska bli behöriga till gymnasiet. Några av de som arbetar med projektet är Jenny Pettersson, samordnare biblioteket, Malin Svantesson, rektor, Pernilla Hallqvist, processledare, Mattias Norberg, rektor och Erica Olsson, föräldraförening.

Pelle Nilsson. För att bli en duktig läsare krävs det många timmar av övning, vilket gör det viktigt att eleverna också får möjlighet att läsa på sin fritid, inte bara i skolan.

– En gemensam insats från hela samhället är nödvändig för att stödja barn och unga i deras läsutveckling. Samverkan mellan bibliotek, föräldrar och skolor är avgörande för att lyckas, fortsätter Pernilla.

Skapa positiv läsmiljö

Biblioteket erbjuder ett brett utbud av böcker och läsaktiviteter, föräldrarna kan uppmuntra och stötta sitt barns läsning hemma, och skolan kan integrera läsning i undervisningen och erbjuda läsfrämjande aktiviteter. Genom att arbeta tillsammans kan man skapa en positiv läsmiljö där barn och unga känner sig motiverade och engagerade i att läsa mer.

Det är också viktigt att alla parter delar kunskap och erfarenheter för att kunna ge bästa möjliga stöd till barnets läsutveckling. På så sätt kan man tillsammans bidra till att

alla barn och unga får möjlighet att utveckla sitt läsintresse och sina läsfärdigheter. Läsolympiaden strävar efter att inkludera alla elever, oavsett förutsättningar. För elever i anpassad grundskola erbjuds särskilda läsfrämjande insatser, planerade av rektor och speciallärare, där man fokuserar på att alla elever ska ”knäcka läskoden”.

– Alla ska känna att de är en del av detta, oavsett nivå eller behov. Vi vill att alla barn ska känna glädje i att läsa och utveckla sina färdigheter, säger Pelle Nilsson.

Framtidsutsikter – en läsande kultur

Framåt planerar man att involvera gymnasieelever som läsande förebilder under ett sommarjobsprojekt. På sikt hoppas Pernilla och Pelle att läsolympiaden inte bara förbättrar elevernas läsförmåga, utan också deras kritiska tänkande, empati och livslånga lärande. Läsolympiaden är en satsning på framtiden, där eleverna tränar för att bli bättre, steg för steg. Det är en resa mot en starkare läsande kultur, där hela kommunen deltar.

Historiskt beslut fattat

Vara tätort kommer att få en ny järnvägspassage som blir en förlängning av Allégatan. Det beslutade ledamöterna i kommunfullmäktige i slutet på oktober.

– Det är ett historiskt beslut som kommer att påverka Vara tätorts framtida utveckling och tillväxt, säger kommunalrådet Gabriela Bosnjakovic.

Frågan om ytterligare en passage över järnvägen inne i Vara har varit aktuell sedan 1970-talet. När bommarna går ned vid den enda nuvarande övergången orsakar det trafikstörningar i centrum. En lösning på frågan är också en viktig del av det pågående arbetet med det nya bostadsområdet Håkan-Måmsgården, där det planeras för upp till 850 nya bostäder i sex olika etapper under perioden 2025–2070.

– Den nya passagen kommer att underlätta tillgängligheten, förbättra trafikflöden och skapa nya möjligheter för bebyggelse och handel. Det är avgörande för att Vara ska fortsätta att vara en attraktiv och levande ort för invånare, besökare och företagare, säger Gabriela Bosnjakovic.

Tre alternativ

Under det senaste halvåret har kommunen utrett för- och nackdelar med de tre olika passagealternativ, A: Allégatan, B: Rönngatan och C: Södra Ringledden. Utredningen har tagit hänsyn till markförutsättningar, trafikflöden, målgruppers behov samt trafiksäkerhet.

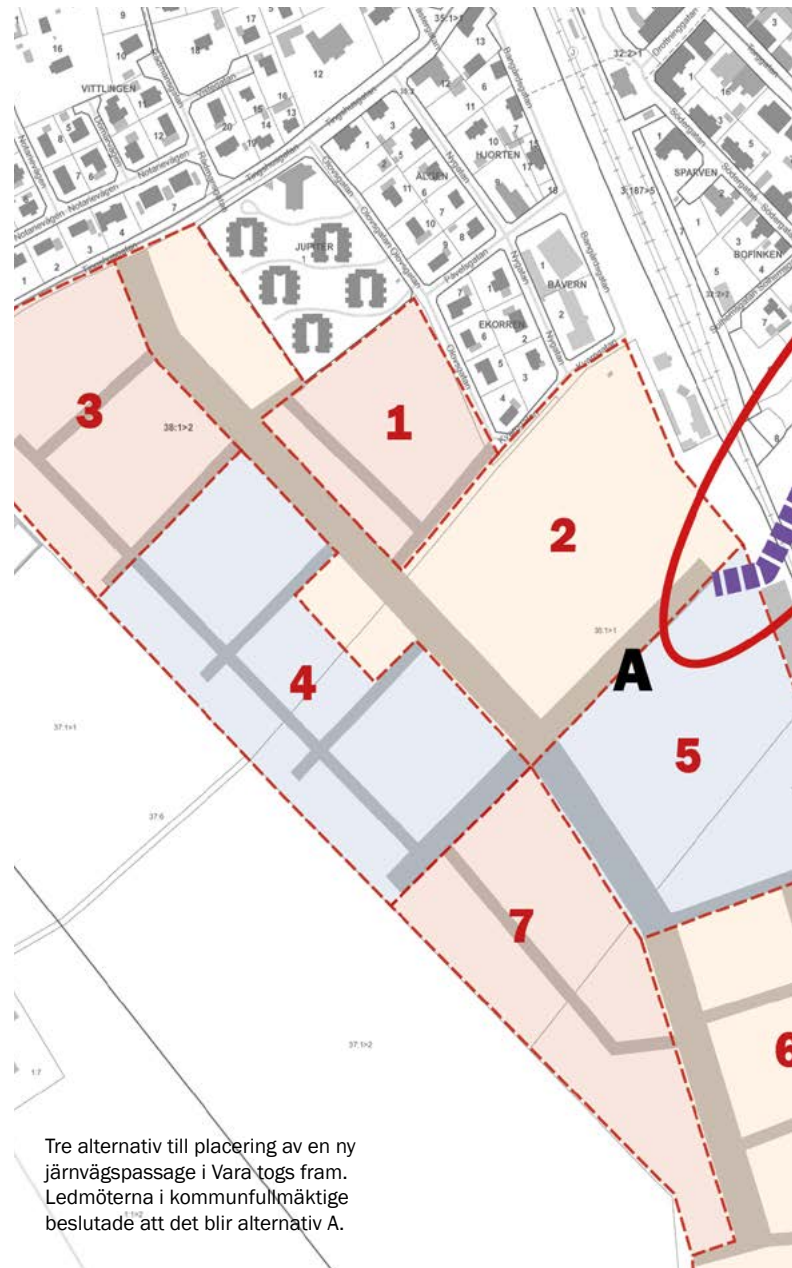
– Den utredning som är genomförd omfattar två delar. Den ena delen redogör för vilken av de tre olika lokaliseringalternativ som bäst löser den trafiksituation som uppstår vid bomfällningar idag. Den andra delen redogör för vilka konsekvenser de olika alternativen har för tätorten som helhet samt konsekvenserna för den befintliga användningen av mark samt nuvarande bebyggelse, säger Ellen Bengtsson, planarkitekt.

Under kommunfullmäktige i slutet på oktober fattades ett historiskt beslut att gå vidare med alternativ A, Allégatan. Planen är att järnvägspassagen ska bli en förlängning av Allégatan över den obebyggda tomten vid Södergatan.

Lång process framåt

Precis som att Rom inte byggdes på en dag, kommer inte heller en ny järnvägspassage att bli färdig över en natt. Processen är lång och involverar flera steg fram till den dag då en ny övergång står klar.

– Att bygga en järnvägspassage är en spännande utmaning för kommunen. Det återstår mycket arbete innan det är dags för upphandling och själva byggnationen. När den dagen kommer måste den slutgiltiga utformningen och kostnadsbedömningen vara helt klara. För tekniska förvaltningen är detta en ny typ av byggprojekt som kräver hjälp av extern sakkexpertis för att passagen ska bli så bra som möjlig, säger Nils Gustavsson, teknisk chef.

Tre alternativ till placering av en ny järnvägspassage i Vara togs fram. Ledamöterna i kommunfullmäktige beslutade att det blir alternativ A.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att inleda arbetet med att ta fram en detaljplan.

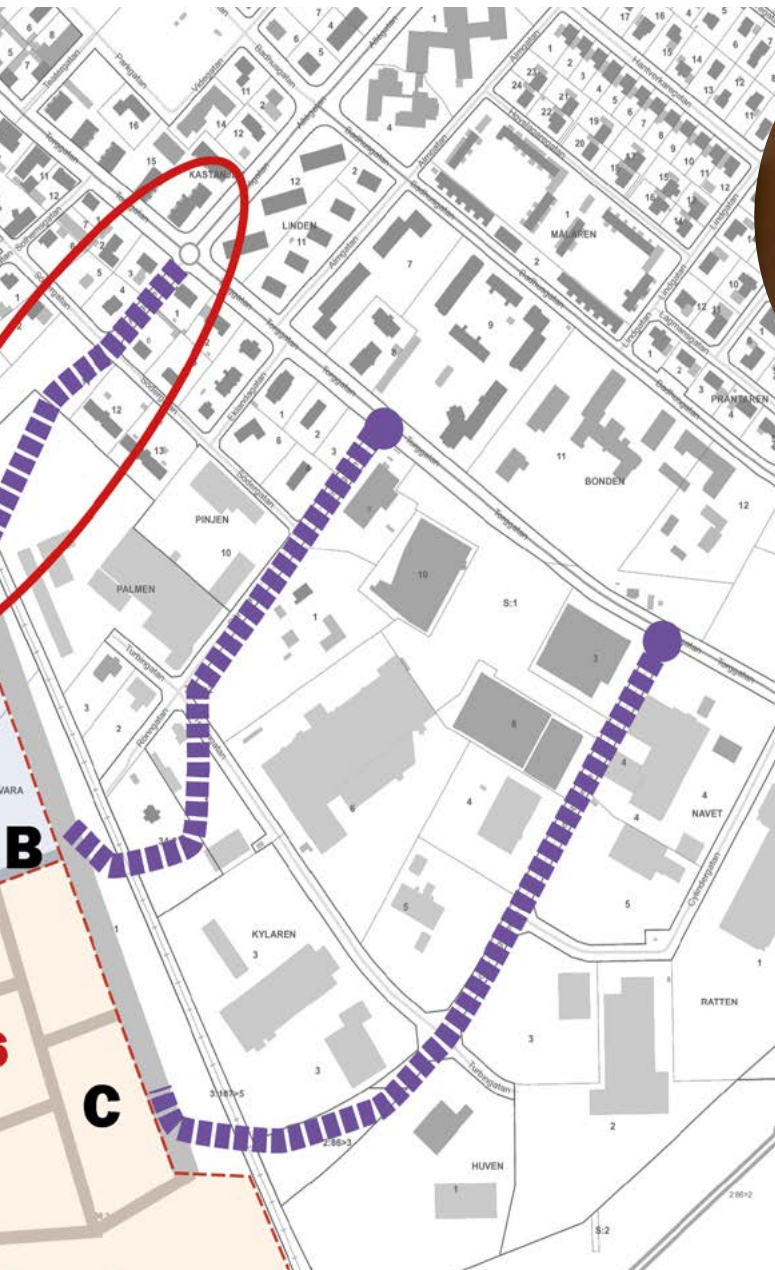
– Nu påbörjar samhällsbyggnadsförvaltningen en detaljplaneprocess som syftar till att utreda en rad olika frågor. Det behöver finnas bra lösningar för på vilket sätt trafikflöden bäst hanteras utifrån vald konstruktion, vare sig det handlar om bro eller tunnel. Dessutom måste vi beakta hur både befintlig och ny bebyggelse samt anläggningar får de bästa möjliga förutsättningarna. Vi behöver även överväga hur passagen ska konstrueras för att minimera negativ omgivningspåverkan vid extremregn och höga vattenflöden, säger Johanna Forslund Kullander, samhällsbyggnadschef.

När detaljplanen kan vara klar beror på olika parametrar, meddelar samhällsbyggnadschefen.

– När detaljplanen beräknas vara klar beror på hur arbetet med att ta fram projekteringsunderlag för den tekniska

om ny järnvägspassage

Gabriela Bosnjakovic, kommunalråd, Nils Gustavsson, teknisk chef, Johanna Forslund Kullander, samhällsbyggnadschef, och Ellen Bengtsson, planarkitekt.

Här kommer Allégatan förlängas med en järnvägspassage.

förvaltningen fortlöper. De två olika processerna är nämligen beroende av varandra och behöver löpa parallellt för att skapa en så effektiv beslutsberedning som möjligt inför ett genomförande, säger Johanna.

Läs mer

Mer information om järnvägspassagen finns på vara.se. Den uppdateras löpande. Du kan skanna QR-koden med kameran i din mobil så kommer du direkt till sidan.

Med kartor som utgångspunkt har de totalt 57 eleverna som går i årskurs 5 på Parkskolan i Vara lärt sig om geografi i praktiken. De har bland annat lärt sig att grönt betyder skog och gult åker och ritat egna kartor.

Praktiskt lärande för femmorna på Parkskolan

Eleverna som går i årskurs 5 på Parksskolan lär sig bland annat samhällskunskap och geografi på ett praktiskt sätt.

– Att levandegöra och göra konkreta saker gör att eleverna är aktiva, lyssnar och kommer ihåg, säger läraren Sandra Karlsson.

Under vårterminen när eleverna gick i fyran, lärde de sig om hur samhället fungerar i praktiken genom att bland annat lämna förslag till bildningsnämnden varav två gick igenom, träffa kommunalrådet och göra plakat med budskap som de fick argumentera för inför klassen.

I femman är det dags för nya kunskaper men metoden är den samma, praktiskt och konkret på SO-lektionerna.

Kartor

Kartor har en självklar plats i ämnet geografi. Eleverna har lärt sig Europas länder, huvudstäder och bergskedjor med hjälp av läroböckerna.

– Kartorna över Europa har ritats om många gånger. Kartan från 1600-talet ser helt annorlunda ut och Finland finns inte. Varför är det så, undrar Sandra Karlsson och förklarar

att det blev historia på köpet under geografielektionerna.

Eleverna har också varit ute i Vara och lärt sig om kartor i praktiken. Nu vet de att grönt fält på kartan betyder skog och gult åker. De har också testat att göra egna kartor.

– Vi har varit ute i Badhusparken och eleverna har fått rita kartor, säger hon.

För att levandegöra människorna som bor i olika europeiska länder har de elever som velat fått intervjua personer i deras närhet som har kopplingar till andra länder i Europa.

– De har sedan fått dela med sig av berättelsen för hela klassen, säger läraren.

Lag och rätt efter lovet

Efter jullovet väntar nya kunskaper, bland annat i lag och rätt, även det kommer eleverna få lära sig på ett konkret sätt.

Några av nämndemännen vid tingsrätten i Skövde bor i Vara. Tanken är att de ska bjudas in till klassen framöver för att berätta hur en rättegång fungerar. Förhoppningen är också att de ska få besök av en polis som berättar vad som händer efter att ett brott begåtts.

– De kommer också få skriva en berättelse om brott så då väver vi in svenska också, säger SO-läraren Sandra Karlsson.

VISIT VARA

Upptäck
vintermagi på
schlätta!

visitvarase

Årets Företagar- fest i Vara

7 MARS 2025

VARA KONSERTHUS

ISAAC AND THE SOUL COMPANY

Early bird!

Boka biljetter innan jul
och få ett bättre pris.

LÄS MER OCH BOKA BILJETTER PÅ VARAKONSERTHUS.SE

Vara kommun rustar för

Vara kommun tar sikte på år 2030 genom Verksamhetsutveckling Vara 2030 som just har startat.

Den har fokus på ledarskap och medarbetarskap, digitalisering och den etiska kompassen. Målet är att rusta kommunen för framtidens utmaningar och förbättra servicen och vardagen för de som bor, verkar och besöker kommunen.

– Omvärlden utmanar oss på olika sätt och vi måste bli bättre på att anpassa och utveckla våra verksamheter, säger Anna Cederqvist, kommundirektör.

Sedan 2001 har Vara kommun arbetat aktivt med verksamhetsutveckling för att kontinuerligt erbjuda kompetensutveckling som motiverar och stärker medarbetarna.

Tidigare har insatserna inneburit kompetensutvecklingsresor vart fjärde år för alla medarbetare, med undantag för den senaste verksamhetsutvecklingen som innefattade tre lärresor under en tvåårsperiod.

I en tid av förändring växlar kommunen nu om för att sträva efter en mer hållbar och långsiktig riktning. Verksamhetsutveckling Vara 2030 kommer att pågå under sex år för att skapa stabilitet och maximera effekten av insatserna. Genom att satsa på verksamhetsutveckling stärks medarbetarnas kompetenser, vilket möjliggör att kommunen kan erbjuda en högkvalitativ service till brukare, invånare, elever, företag och besökare.

– Alla medarbetare har en avgörande roll i att skapa en stark kedja inom organisationen. För att denna kedja ska bli ännu starkare behöver vi kontinuerligt stödja och utveckla våra medarbetare. Vi måste ständigt sträva efter förbättring, för som Bergman och Klefsjö påpekar: ”Den som slutar att bli bättre, slutar snart att vara bra”, säger Ann-Katrine Engström, verksamhetsutvecklare.

Stärkt medarbetarskap och ledarskap

Inom ramen för Verksamhetsutveckling Vara 2030 kommer kommunen att genomföra ett övergripande utvecklingsprogram för samtliga chefer och medarbetare, med utbildningar i Utvecklande ledarskap (UL) och Utvecklande medarbetarskap (UM). Utbildningskoncepten bygger på omfattande forskning och studier och är utvecklade av Forsvarshögskolan och väl beprövade i kommunala verksamheter.

Programmen kommer bidra till en samlad process som stärker både ledarskap och medarbetarskap för att skapa en tydlig gemensam riktning, bygga en önskad organisationskultur och i högre grad tillvarata organisationens samlade potential. Förhoppningen är att resultaten ska gynna kommunen som helhet, med positiva effekter för invånare, besökare och näringsliv.

– Jag ser denna satsning som viktig för att stärka både medarbetarskap och ledarskap. När vi investerar i våra medarbetare förbättrar vi också servicen till de vi är till för, det

Vara kommun har just startat sin Verksamhetsutveckling Vara 2030 – ett långsiktigt program för kompetensutveckling, ledarskap och medarbetarskap, fortsatt arbete med kommunens etiska kompass samt kompetensutveckling.

vill säga våra brukare, invånare, elever, företag och besökare, säger Anna Cederqvist, kommundirektör.

Digitalisering och innovation

En central del i verksamhetsutvecklingen kommer även att vara digitalisering och innovation. I en värld där omvärlden och tekniken ständigt förändras, är det avgörande att kommunen anpassar sig och utvecklar sina processer

för att möta framtidens behov. Genom att satsa på kompetensutveckling i digitalisering stärks inte bara organisationens effektivitet, utan

medarbetarna rustas med den kompetensen som krävs för att aktivt bidra till en innovativ och hållbar kommunal verksamhet.

Alla medarbetare har en avgörande roll i att skapa en stark kedja.

Ann-Katrine Engström, verksamhetsutvecklare

framtidens utmaningar

projekt som ska pågå fram till år 2030, och som fokuserar på att stärka medarbetarutveckling inom digitalisering och innovation.

Etisk kompass

Alla medarbetare i Vara kommun arbetar utifrån en etisk kompass som är framtagen av medarbetare under 2020 och 2021. Den etiska kompassen är kommunens gemensamma värdegrund som visar hur medarbetare ska bemöta varandra och dem de är till för. I kommunens verksamhetsutveckling kommer fokus ligga på hur medarbetare i sitt dagliga arbete lever upp till kompassen, och hur de tillsammans kan vidareutveckla och stärka deras etiska förhållningsätt.

– Det är väldigt viktigt att vi fortsätter arbeta med vår etiska kompass och fokuserar på hur vi lever den i praktiken. Det kommer bidra till ett ännu bättre arbetsklimat och en starkare arbetsplatskultur, vilket i sin tur gör att vi kan erbjuda ännu bättre service till dem vi är till för, säger Anna Cederqvist.

Gemensam start mot framtiden

Resan mot 2030 tog fart genom en inspirerande kick-off i slutet på oktober, där omkring 1 300 medarbetare från hela kommunen samlades på Vara konserthus. Under eventet presenterades innehållet för verksamhetsutvecklingen, och medarbetarna fick en introduktion till medarbetarskap och

Ann-Katrine Engström, verksamhetsutvecklare, berättade om alla medarbetares avgörande roll i att skapa en stark kedja inom organisationen.

Under kick-offen firades framgången att Vara kommun nyligen vunnit priset Årets Etikväktare med goda praliner skapade av kostenheten. Under fikat fick alla i uppdrag att prata med någon som de inte brukar prata med för att lära känna varandra.

vikten av starka länkar inom organisationen. Det fanns också tid för reflektion och samtal över verksamhetsgränser. Dessutom firades framgången att Vara kommun nyligen vunnit priset Årets Etikväktare för sitt arbete med den etiska kompassen.

– Detta pris är ett tydligt bevis på att vårt arbete med våra etiska förhållningsätt ger resultat. Tillsammans bygger vi en kommun där vi är välkommande, hållbara, helhetstänkande och kreativa, säger kommundirektören.

4 snabba frågor

FREDRIK BORG

Bästa med jobbet:
Eleverna, att se deras

utveckling och få följa dem.

Lyssnar på:

Poddar som Agnes Wold, Elektrikerpodden och P4 på radion. Lyssnar på blandad musik på Spotify.

Tittar på:

Partiledardebatter, Agenda, Ekonomibyrån och lättare filmer med lite action.

Läser just nu:

Högskolelitteratur

Nyfiken på Fredrik Borg

Lärare med flera uppdrag

Fredrik Borg är lärare på El- och energiprogrammet på Lagmansgymnasiet. Uppdraget är att utbilda nya elektriker.

Men ibland släpper han allt han har för händer för ett helt annat uppdrag.

– Jag ska vara på brandstationen inom tre minuter och ombytt och i brandbilen inom fyra minuter efter att larmet gått, säger han.

Lagmansgymnasiet är platsen där allting började för elektrikern och läraren Fredrik Borg. Han gick sin utbildning på skolan och hade Karl-Erik Larsson som lärare. Nu är de båda kollegor sedan två år tillbaka. Däremellan har Fredrik jobbat som elektriker med inriktning på service och felsökning under närmare 30 år, en erfarenhet som är bra att ha med sig in i skolans värld.

– Jag försöker göra uppgifterna så verklighetstroga som möjligt. Eleverna kan få en uppgift att hjälpa en fiktiv kund, exempelvis tant Greta som vill ha en utelampa på sitt garage och så får eleverna se till att lösa det, säger han.

Viktigt att vara noga

När han kollar hur uppgiften gått brukar han ställa frågan om eleverna skulle vilja ha installationen de gjort åt exempelvis Greta hemma hos sig.

– Det är viktigt att vara noggrann, att det ser snyggt ut och aldrig slarva, säger han.

Eleverna får också göra en egenkontroll, precis som man gör när man arbetar som elektriker. Det är en checklista med flera punkter som ska gås igenom. Eleverna gör den tillsammans för att lära sig vilka lösningar som är bra och lära sig av varandra.

– Det är viktigt att vara noga eftersom elfel kan orsaka bränder och det ska vi undvika, säger han.

Hjälpa andra

Det är 16 år sedan som han började som deltidsbrandman i Vara och kombinerade då jobbet som elektriker med räddningstjänsten.

– För mig är det viktigt att hjälpa andra. Vill jag själv ha hjälp när något händer måste jag också bidra med det för andra, säger han och det gäller även lärarjobbet, att kunna dela med sig och visa på att vi alla behövs i samhället och att vara goda medborgare.

Han har jour var tredje vecka och när larmet tjuter är det bråttom iväg.

– De veckor som jag har jour skriver jag upp uppgifterna

på tavlan så eleverna vet vad de ska göra och mina kollegor Jerry och Karl-Erik tar över. Det är inga bekymmer, säger han och förklarar att det brukar vara ett par larm per vecka i genomsnitt.

För att bli deltidsbrandman krävs det bland annat en fast anställning och ett godkännande av arbetsgivaren, Vara kommun i det här fallet.

Utbytesprogram

Fredrik gillar utmaningar, minst sagt. Det har gett honom många olika erfarenheter. Några av dem kan han dela med sig av till eleverna. När han arbetade som elektriker var han på uppdrag i bland annat Colombia, Bolivia, Caymanöarna och Nicaragua. Uppdragen varade ungefär fyra veckor per gång. Det är så länge som ett arbetslag jobbar innan de byts av.

På skolan är han engagerad i Erasmus+. Det är ett utbytesprogram genom EU där eleverna kan göra sin arbetsplatsförlagda praktik, APL, utomlands i ett land i Europa. Han följer med sina elever till platsen där de ska vara under några dagar för att se till att allt funkar.

– De kanske inte lär sig så mycket nytt om el under de veckorna, men de utvecklas så mycket som personer, får klara sig på egen hand, träna språk och lära sig om andra kulturer. En del tycker att det är jobbigt i början, men när de har kommit över det blir det en sådan boost, säger han.

Tävlingsmänniska

För egen del är det studier till yrkeslärare som är en av utmaningar han fokuserar på just nu.

– Jag är ju en tävlingsmänniska i allt. Jag vill att allt ska bli så bra som möjligt – så jag siktar på att bli den bästa läraren, säger han med ett skratt och tillägger med allvar:

– Min drivkraft är att lämna vidare ett gäng goa elever, med bra grundkunskaper och som är förberedda inför yrkeslivet. Jag vill vara ett så bra instrument som möjligt för eleverna så att de kan bli så bra som möjligt och att vi gör det som ett lag under tre år – och vi ska roligt också.

Läkemedelsautomat gör användarna självständigare

På boendestödet i Vara har införandet av de nya läkemedelsautomaterna varit framgångsrikt. Automaterna är utformade för att underlätta för patienterna att hantera sina mediciner på egen hand.

– Målet är att öka patienternas självständighet så att vi kan lägga mindre tid på medicinhantering och i stället ägna mer tid åt att stötta dem i deras vardag, säger boendestödjare Anki Gillqvist.

Under hösten 2024 har införandet av läkemedelsautomater i Vara kommun startat inom boendestöd och hemtjänst. Genom den nya tekniken tas ytterligare ett steg mot vård där patientens behov och självständighet är i fokus.

Så fungerar medicinautomaterna

Läkemedelsautomaterna är till för personer som bedöms kunna hantera dem på ett säkert sätt. Beslutet tas av en sjuksköterska efter en noggrann lämplighetsbedömning. Målet är att göra klienterna mer självständiga och frigöra tid för det sociala umgänge som ofta är en avgörande del av deras välmående.

– Automaterna fungerar väldigt bra för dem som är motiverade att ta sina mediciner själva. Vi ser att de brukare som fått automat hittills tycker att det är positivt att kunna ta sitt läkemedel utan stöd, säger boendestödjaren Karin Otterborg.

Den som är intresserad av att börja använda en läkemedelsautomat kan få den förskrivna via hjälpmedelscentralen, förklarar sjuksköterskan Linda Kerbosch. Först genomförs en riskanalys och sedan förskrivs automaten på samma sätt som andra hjälpmedel.

Utmaningar med den nya tekniken

Samtidigt som tekniken underlättar finns vissa farhågor.

– När ny teknik introduceras kan man bli lite orolig för att det ska innebära en risk att minska brukarnas kontakttid med oss. Att ersätta mänsklig närvaro med automatik vill vi inte ska leda till att de blir isolerade, säger sjuksköterskan Linda.

Personalen och brukarna har försäkrats om att automaterna inte är tänkta att minska kontakttiden, utan snarare fördela den bättre. Om den tid som nu går åt för medicinutdelning kan användas för samtal och socialt stöd, skapar det en bättre balans. Det är inte alla som kan eller vill använda automaten utan det är alltid en individuell bedömning som görs beroende på patientens förutsättningar.

En noggrann utbildning för trygg användning

För att säkerställa trygg användning har personalen fått genomgå utbildning i läkemedelsautomaternas användning. Boendestödjarna har fått grundutbildning och sjuksköterskorna har genomgått en längre utbildning eftersom de

ansvarar för riskbedömningar. Innan en automat lämnas helt i brukarnas händer finns alltid en introduktionsperiod. Under de första två veckorna är personalen närvarande vid varje utdelningstillfälle för att säkerställa att allt fungerar som det ska.

Patienternas respons

Även om automaterna ännu är i ett tidigt skede, upplever personalen att de brukare som fått tillgång till automater är positiva.

– Vi ser redan att de känner sig mer självständiga, och vissa tycker det är roligt att kunna hantera sin medicin själva, säger Karin Otterborg.

– Det är också väldigt bra för de som har minnesproblematik eftersom automaterna hjälper dem att komma ihåg medicinen, fortsätter Linda Kerbosch.

Med tiden tror personalen att allt fler kommer att vilja prova automaten. Automaterna erbjuder en frihet och självständighet, att själva kunna kontrollera medicinutdelningen, något som i förlängningen kan bidra till att fler klarar av att bo kvar i sina egna hem.

Teknologins roll i framtidens boendestöd

Medan läkemedelsautomaterna är ett spännande tillskott till arbetet är alla överens om att tekniken aldrig kan ersätta det mänskliga stödet. Boendestödet är en verksamhet som bygger på närhet och tillit, och personalen är noga med att betona att tekniken ska vara ett komplement, snarare än ersättning.

– Vi måste alltid väga fördelarna med ny teknik mot de risker som kan uppstå för individens välmående och självbestämmande, avslutar Linda Kerbosch.

Automaterna är tänkta att vara ett stöd i vardagen och hjälpa till att skapa en tryggare och mer självständig tillvaro för patienterna, samtidigt som det ger boendestödjarna möjlighet att fördjupa sitt arbete med det sociala stödet.

Saga som jullovsteater

I början av januari är det återigen dags för den traditionsenliga jullovsteatern på Vara bibliotek.

Föreställningen Sagan om det röda äpplet riktar sig till barn 4-8 år och deras vuxna.

”Det var en gång en gubbe i randig kostym som råkade gå förbi en fruktaffär.” Så börjar Jan Lööfs älskade berättelse där man får följa hur ett äpple sätter igång en händelsekedja i den lilla staden. När Obanteatern tolkar historien blir det roligt och underfundigt teater – en upplevelse för både barn och vuxna.

Datum: Fredag 3 januari

Tid: Klockan 14:00

Plats: Tomrummet, biblioteket i Vara

Sagan om det röda äpplet med Obanteatern spelas den 3 januari.

Gratis, men begränsat antal platser.

Boka via e-post: biblioteken@edu.vara.se eller telefon: 0512-312 20.

Arrangör: Kulturenheten.

Maja med vänner till Tomrummet

I februari fylls Tomrummet på biblioteket i Vara återigen med en lek- och läruställning för barn och familj med välkända sagofigurer.

I Här kommer Maja med vänner! presenteras miljöer, bilder och böcker ur Lena Andersons sagovärld och besökarna får möta några av Lenas mest älskade figurer. Här finns Maja som tycker om bokstäver och allt som växer och groer i naturen, Stina som gör strandfynd i skärgården, Linnea som reser till målaren Claude Monets trädgård och farbror Knut och hans små djurvänner från boken Tick-Tack. Lena Anderson har gjort barnböcker i över 50 år.

Naturen, bokstäver och rim ligger henne varmt om hjärtat och är ett återkommande tema i hennes böcker. Utställningen är producerad av Folkets Hus och Parker.

Missa inte invigningen i samband med Barnens lördag 8 februari. Håll utkik på Facebook: Vara bibliotek och kultur eller vara.se/bibliotek för mer information.

Axplock ur aktivitetskalendern

Grantävling

Vem gör Varas grannaste gran? Välkommen att komma och rösta på din favoritgran!

Röstningen pågår mellan 4-16 december.

Prisutdelning 17 december klockan 17:00.

Första, andra och tredje

pris är presentkort.

Vi lottar ut böcker bland alla som varit med och röstat.

Utställningar

11 januari-28 januari

Inköp under 2024.

Arrangör: Kulturenheten.

1 februari-18 februari

Hans Gustavsson, Fåglaviks glasbruk.

Vernissage: lördag 1 februari kl. 11.00

Arrangör: Kulturenheten.

Hela kalendern finns här

Boktips med julkänsla

Titel: Jul på Hogwarts

Författare: J. K. Rowling

I år är det 25 år sedan den första boken om Harry Potter kom ut på svenska. Följ med in på Hogwarts, där Harry och de andra firar sin

första jul på skolan. Denna fantastiskt fina, mysiga, juliga bilderbok vill ingen missa! För läsare cirka 6-9 år.

Titel: Smugglarens skatt

Författare: Axel Åhman

Oliver ska vara hos sin farmor långt ut i skärgården i flera veckor före jul. Ensamt, grått och tråkigt, tänker han. En dag när farmor är ute smyger han upp på den förbjudna vinden och hittar en mystisk kompass. Dessutom ryktas det om en skatt som en smugglare ska ha gömt... En andlöst spännande bok i 24 kapitel – ett för varje dag i december. Passar perfekt som högläsning eller att läsa själv. För läsare cirka 9-12 år.

Titel: Hercule Poirots stilla natt

Författare: Sophie Hannah

På mindre än en vecka måste Poirot lösa mordet som skett på ett sjukhus – inga fler patienter får råka illa ut. Men det visar sig snart att någon sätter käppar i hjulet, och har idéer om vad som borde hända med Hercule Poirot... Hinner Poirot lösa mordet innan jul?

Titel: Underbara vinter

Författare: Clara Lidström

Veckorna runt jul är inte en enda högtid, utan en rad av glimmande pärlor på ett band. I den här boken delar Sveriges okrönte juldrottning, Clara Lidström, med sig av allt som gör vintern och julen till årets höjdpunkt! Recept, pysselidéer, kuriosa om julen och våra folkliga traditioner och många fina foton gör det här till en bok att ta fram och njuta av år efter år.

Karin Beckman vänder tillbaka till Vara som konserthusets nya chef.

Foto: Daniel Strandroth

Karin tillbaka som ny chef

Efter årsskiftet får Vara Konserthus en ny VD och konserthuschef: Karin Beckman. Hon kommer senast från rollen som verksamhetschef för Kulturkvarteret i Örebro. Hon är heller ingen främling för Vara, då hon tidigare arbetat som kulturchef i kommunen.

Efter några år i Örebro där hon ansvarat för satsningen Kulturkvarteret som rymmer konsthall, kulturskola, stadsbibliotek, gymnasium och tre publika scener ser hon nu fram emot att återvända till sin gamla hembygd.

– Det känns otroligt roligt, säger Karin Beckman. Jag har haft så många fina stunder i konserthuset. Det är en plats för magiska upplevelser, men också en plats där jag personligen har fått så fin närbild med scenkonsten.

Varmast om hjärtat

Hon är upp vuxen kring Vara och har haft ett stort intresse för kultur sedan barnsben.

Hon också studerat beteendevetenskap på universitetet, är utbildad KBT-terapeut och har lång erfarenhet av att arbeta som chef i olika sammanhang. Men det är Vara som alltid har legat henne varmast om hjärtat och Varaborna känner henne som före detta kulturchef.

Kulturens starka roll i Vara

Som kulturchef i Vara mellan 2014 och 2019 såg hon kommunens starka satsning på kultur, även i svåra ekonomiska tider. Hon anser att det gemensamma arbetet för att främja kulturen varit avgörande.

– Det har alltid handlat om att arbeta tillsammans och skapa synergieffekter och det har alltid funnits ett stort för-

eningsliv att samarbeta med här. Att arbeta i en sådan miljö var en stor glädje då, och startsträckan att komma tillbaka nu känns inte lång alls.

Hon betonar vikten av att kulturen ska genomsyra alla delar av samhället, särskilt för barn och unga.

– Jag ser kulturen som ett sätt att få människor att mötas, växa och ta del av andras perspektiv. Det är positivt och något som ligger i mitt DNA – att göra saker tillsammans. Kultur ska finnas som ett självklart alternativ för alla.

Stora möjligheter

Hon börjar sitt nya uppdrag den 15 januari 2024, och är redo att utveckla konserthuset vidare, och hon är övertygad om att det finns stora möjligheter på en mindre ort:

– Jag känner bygden väl och vet att på en plats som Vara får ett konserthus en särskild dragningskraft. Det finns inte så många liknande arrangemang i närheten, och det skapar en stark samhörighet och upplevelse för alla som kommer hit. Det ska bli så roligt att börja i januari, avslutar hon.

Karin Beckman

Ålder: 56

Bor: Öglunda, i Vallebygden utanför Varnhem.

Höjdpunkt ur kommande säsong:

Det var länge sedan jag hörde Bohuslän Big Band så jag ser verkligen fram emot att sitta i salongen när de framför sin hyllning Svenska storband.

På scen i vår!

Januari

- 10/1 **Göteborgs Symfoniker**
Dirigent Patrik Ringberg och
sopran Hanna Husähr
- 12/1 **Stora Dialektshowen**
Fredrik Lindström
- 17/1 **Lasse Stefanz**
- 18/1 **Queen and Legends**
Peter Johansson & Jamladies
- 19/1 **Det är aldrig långt till Nordpolen**
- 26/1 **VÄGUS**
- 31/1 **Waiting for love**

Februari

- 1/2 **Familjelördag**
Jecko & Jessie (fr. 5 år)
Luddet (fr. 2 år)
- 2/2 **Rainrock - Hyllning till Pugh**
- 8/2 **Henrik Fexeus**
- 11/2 **Peter och vargen**
Familjeföreställning med
klassisk musik
- 12/2 **Ta't lugnt ta en Toy**
Resa genom 50- och 60-talet
- 13/2 **Black Jack**
- 14/2 **Smash Into Pieces**
- 15/2 **Schylfert Forever**
- 16/2 **Bamse och Sjöörvaskatten**
- 19/2 **The Barefoot Diva**
En dansföreställning med ett
statement för kvinnlig kraft
- 20/2 **Labero - A Magic Night**
- 20/2 **Up & Coming Jazz Talents**
Bohuslän Big Band möter
morgondagens jazzstjärnor

Foto: Markus Görder

Tel. 0512-315 00
www.varakonserthus.se

- 28/2 **Megamello Party!**
Glittrande schlagerfest
med Jamladies

Mars

- 1/3 **Familjelördag**
Arne Alligator &
Djungeltrumman (fr. 4 år)
Boll? Boll. Boll! (fr. 2 år)
- 2/3 **Rock'n roll Country Parade**
- 4/3 **OUT**
Nycirkus för alla åldrar
- 8/3 **Al Pitcher**
- 13/3 **The Room**
Fusion av balett och ballroom med
Katariina Edling och Tobias Wallin
- 14/3 **Göteborgs Symfoniker**
Genom eld och vatten med
dirigent Anja Bihlmaier
- 15/3 **Black Ingvars**
- 16/3 **Kalle Moraeus & Pelle Holmberg**
PK Bluesinferno
- 19/3 **Bohuslän Big Band**
Svenska storband
- 24/3 **En lång dags färd mot natt**
Teater med Krister Henriksson
och Grynet Molvig
- 25/3 **GöteborgsOperan**
eLove - en musikal i två akter
- 27/3 **Emil Henrohn**
- 29/3 **Familjelördag**
Fem myror - konsert (fr. 4 år)
Lilla livet här och där (fr. 2 år)
- 29/3 **Nanne The Best**
The Music of Tina Turner

April

- 3/4 **The Elvis Concert 2025**
- 4/4 **NOICE**
Du lever bara en gång
- 6/4 **Next Generation Big Band
with friends**
Storbandsklassiker med nästa
generations musiker
- 8/4 **MASC**
Dans med Sofia Södergård
- 9/4 **Duo Bizart**
Across the stars - musik från Star
Wars, Holsts Planeterna m.m.
- 10/4 **Måns Möller**
Mitt perfekta liv
- 12/4 **Je m'appelle Agneta**
Scenversionen av Emma Hambergs
succéroman
- 13/4 **Rat Pack Selection is back**

Foto: Mats Bäcker

- 16/4 **Den som glad är**
Anna Bromée hyllar Siw Malmkvist
och Barbro "Lill-Babs" Svensson
- 17/4 **Peter Stormare**
Från Arbrå till Hollywood
- 23/4 **Från Elvis Presley
till Jerry Williams**
- 23/4 **Utflykt till Hanging Rock**
Teater baserad på boken
av Joan Lindsay
- 24/4 **Dansens dag**
- 26/4 **David Nilsson & The Bon Vivants**

Maj

- 2/5 **Spice Up Your Life**
Lina Hedlund, Viktoria, Linda
Pritchard och Jessica Folcker
- 4/5 **Babblarna & Tjingelingaffären**
- 8/5 **Bohuslän Big Band &
Danskompaniet Spinn**
Relaxed Performance
- 10/5 **Svenska kammarkören**
- 10/5 **Pueblo**
Teater med Özz Nûjen
- 15/5 **Viktoria Tolstoy och
Vivian Buczek**
- 17/5 **Orup Bara**
Personlig och avskalad
föreställning med Orup
- 23/5 **Club Zebra**
En hyllning till Ulf Lundell
- 24/5 **Blåsmusikens dag**
Bohuslän Big Band,
Next Generation Big Band m.fl.

VARA
KONSERT-
HUS

Plan med sikte på 2050

Kommunen arbetar för fullt med att skapa en ny översiktsplan, ett dokument som sätter riktningen för kommunens utveckling som plats fram till år 2050. Under hösten har du som kommuninvånare haft möjlighet att bidra med synpunkter på platser som bör bevaras, förbättras eller utvecklas. Synpunkterna kommer nu att ligga till grund för ett första planförslag.

Arbetet med en ny översiktsplan har precis trätt in i en ny fas. Under det senaste halvåret har vi samlat in synpunkter från kommuninvånare; era favoritplatser och platser ni anser har förbättringspotential. Nu är det dags att ta synpunkterna i beaktning och arbeta fram ett så kallat planförslag. Ett planförslag är ett dokument som beskriver kommunens inriktning gällande långsiktig utveckling, såsom mark- och vattenanvändning, bostadsområden, infrastruktur och miljö. Planförslaget är ett första utkast på det som senare kommer att bli vår nya översiktsplan.

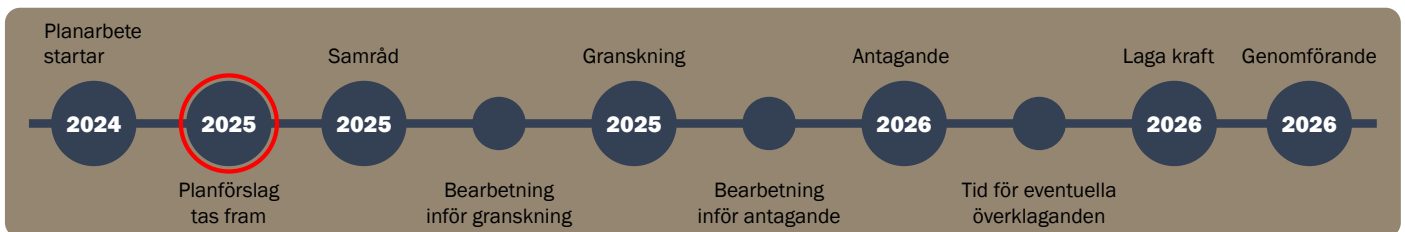
Ny chans att tycka till

När planförslaget är klart, under 2025, kommer en ny chans för dig att tycka till. Då bjuder vi, via kommunens olika kommunikationskanaler, in till samråd. Samrådet kommer att ske både genom fysiska möten och digitala enkäter, och det är ett tillfälle för dig att framföra dina synpunkter och diskutera planförslaget med oss. Vi hoppas att så många som möjligt tar chansen och tycker till om förslaget – det är en unik möjlighet för dig att påverka platsen du bor och verkar på. Ditt engagemang är viktigt eftersom översiktsplanen kommer att påverka kommunen som plats under en lång tid framåt.

En vision – inga spadar i marken

En vanlig missuppfattning är att översiktsplanen är en byggplan och att den resulterar i omedelbara ombyggnationer, något som inte stämmer. Istället är det en strategisk riktlinje och vision för hur kommunen kan utvecklas på lång sikt, i vårt fall ända fram till år 2050.

Preliminär tidsplan för arbetet med översiktsplanen.

Vara Bostäder planerar för nya moderna bostäder i Kvänum

Kommunen står inför spännande bostadsförändringar. Vara Bostäder börjar nu planeringen av kommande bostäder på tre tomter vid förskolan i Kvänum. Det är första steget i en plan för långsiktig bostadsförsörjning i hela Vara kommun.

I Kvänum växer möjligheten till ett nytt och bekvämt boende fram, vilket gör det lättare för den som överväger att lämna villan för en enklare vardag. Vara Bostäder påbörjar nu planeringen av nya bostäder i Kvänum. Om intresset visar sig stort finns planer på ytterligare bostäder på orten.

Del av större satsning

Satsningen är en del av ett större beslut från kommunfullmäktige som innebär grönt ljus för nya bostäder fördelade över Kvänum, Vara, Arentorp, Vedum och Stora Levene. Målet är att årligen starta en ny etapp från och med 2025, för att stegvis möta det ökande behovet av hyresbostäder och samtidigt göra kommunen mer attraktiv.

Då intresset från privata byggaktörer har varit svalt ser kommunen detta som en möjlighet att själva skapa fler hållbara bostäder.

– Det är ett stort och viktigt uppdrag som ger Vara Bostäder möjligheten att planera för nya moderna lägenheter i flera av kommunens orter, vilket vi är glada för. Det är viktigt att det kommunala bostadsbolaget verkar brett inom kommunen, säger Håkan Lindell, VD Vara Bostäder.

Anpassa efter invånarnas behov

Varje ny etapp kommer att föregås av en uppdaterad bedömning kring efterfrågan och placering, vilket ger oss möjlighet att anpassa projektet efter invånarnas behov. Med de första lägenheterna i Kvänum på väg ser framtiden för bekväma bostäder ljus ut, och vi hoppas att intresset för projektet blir stort.

Ansök om insatser digitalt

Under november startade Medborgartjänst för vård och omsorg.

Det är en digital tjänst där du som redan har eller vill få någon form av insats från kommunen kan skicka in din ansökan. Det kan till exempel vara en ansökan om att få ett trygghetslarm, hemtjänst, boendestöd eller andra insatser enligt socialtjänstlagen.

Du kan också ansöka om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade som exempelvis kontaktperson eller korttidstillsyn.

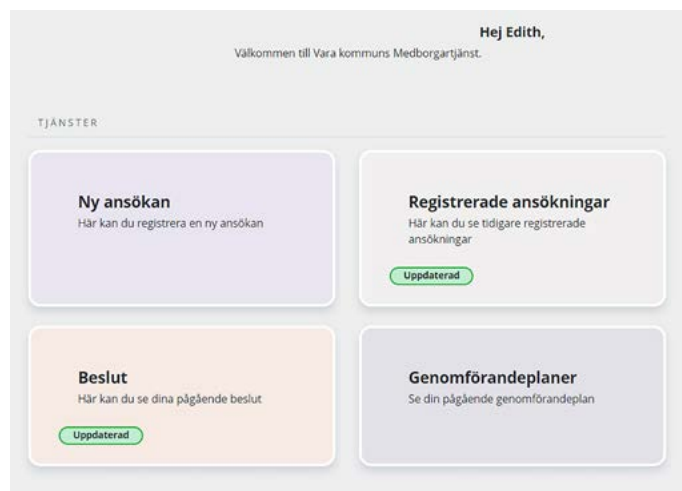
Alla insatser som Vara kommun erbjuder finns tillgängliga att söka via tjänsten. Du behöver ett Bank-id för att logga in och sidan är säker att använda.

Ska du som anhörig göra en ansökan åt någon annan behöver du ta kontakt med en biståndshandläggare. Du når dem via kommunens kontaktcenter på telefon 0512-310 00.

Har du inget Bank-id eller tillgång till en smart mobiltelefon, dator eller surfplatta kan du också höra av dig till kontaktcentret.

Handläggare fattar beslut

När ansökan är gjord digitalt kommer den direkt till en biståndshandläggare. Det är de som fattar beslut om vilka insatser som du eller en närstående beviljas. Om du inte vet

Så här ser sidan ut när du loggat in. Här kan du ansöka om bland annat trygghetslarm och hemtjänst.

vilka insatser som behövs, vad de olika insatserna innebär eller har någon fråga går det att skicka ett meddelande med ansökan så kontaktar en biståndshandläggare dig.

Adress till tjänsten

Du hittar medborgartjänsten på självservice, vara.se/medborgartjanst. Du kan också starta kameran i mobiltelefonen och rikta den mot QR-koden så får du en länk som går direkt till ansökan.

Öppettider under jul och nyår

Tiderna gäller mellan 23-31 december 2024

Måndag-fredag: 10:00-16:00

Lördag-söndag: 10:00-16:00

Julafton och nyårsafton håller vi stängt
Juldagen, annandagen och nyårsdagen
har vi öppet 10:00-16:00

Banarbete påverkar tågtrafiken

Från den 4 januari 2025 utför Trafikverket banarbeten mellan Göteborg och Alingsås, vilket påverkar tågresenärer till och från Vara kommun. Det blir färre tågavgångar och förändrade tidtabeller fram till augusti 2027. Istället förstärks trafiken med extrabussar.

Du hittar mer information om hur du som resenär påverkas av arbetet på Västtrafiks hemsida, skanna QR-koden.

Du hittar mer information om banarbetet på Trafikverkets hemsida, skanna QR-koden.

Vid ytterligare frågor, kontakta Västtrafiks kundservice, vasttrafik.se/kundservice.

Register över hjärtstartare

Hjärtstartarregistret är en svensk plattform där allmänheten kan registrera och hitta hjärtstartare. Syftet är att öka tillgängligheten till hjärtstartare och därmed förbättra överlevnadschanserna vid plötsligt hjärtstopp. Registret uppdateras kontinuerligt och kan snabbt visa var närmsta hjärtstartare finns.

Hitta hjärtstartare i Vara kommun genom att söka på deras webbplats hjartstartarregistret.se. Du kan också skanna QR-koden med mobilens kamera.

I Vedum finns ett av de första fem källsorteringskärlen som hittills ställts ut. Här kan du slänga skräp i fyra olika fack; pappersförpackningar, plastförpackningar, glas och restavfall. Det är Mats Jansson, Rebecca Henningsson och Therese Johansson som arbetar med projektet.

Släng skräpet i de nya sorteringskärlen

Nya källsorteringskärl där vi kan slänga skräp har börjat ställas ut på allmänna platser och parker runt om i kommunen.

De har fyra olika fack som är tydligt uppmärkta och pantrör på sidorna så att det är lätt att göra rätt.

Under hösten har de första kärlen ställts ut vid Coop i Vara, Badhusparken, huvudentrén till Vara vårdcentrum, BK-hallen i Vedum och Sahlins livs i Kvänum. Det kommer att ställas ut källsorteringskärl på fler platser runt om i kommunen framöver.

De gamla stora papperskorgarna kommer att tas bort när de nya ställs ut. Anledningen till förändringen är en ny lag som kräver att allt källsorteras. Den kommer att gälla fullt ut den 1 januari 2026 och då kommer alla källsorteringskärl att vara på plats.

Varje källsorteringskärl består av fyra fack:

- pappersförpackningar
- plastförpackningar
- glas, både ofärgat och färgat
- restavfall där matrester och det

som inte passar in i några av de andra facken ska slängas

Tydligt uppmärkta

Varje kärl är uppmärkt med text, en tydlig symbol och en egen färg. Allt för att det ska bli lätt att göra rätt. På sidorna finns det rör för burkar och flaskor med pant. Alla sorteringskärl som ställs ut nu och de som kommer att ställas ut senare kommer att ha samma utseende.

Kärlen kommer att tömmas av medarbetare på gatu- och parkenheten. De har motsvarande containrar där de kommer att lägga i säckarna från sorteringskärlen direkt. Därför är det väldigt viktigt att de sorteras rätt från början. Du ska inte slänga hushållsopor i de här sorteringskärlen. De får du slänga hemma eller i behållarna på återvinningsstationerna.

I hundlatrinerna är det viktigt att det bara är hundbajspåsar och inget annat. De kommer märkas upp tydligare med en symbol.

En del papperskorgar som bland annat finns längs gång- och cykelbanor och i parker kommer att tas bort framöver. Anledningen är även här lagen som kräver att allt avfall ska källsorteras.

Saneringen av förorenad mark fortsätter

2021 påbörjade kommunen ett större projekt med att sanera förorenade områden där vi har ett ansvar. En inventering och prioritering av områden gjordes av Länsstyrelsen.

Just nu pågår en efterkontroll av ett PFAS-förorenat område vid gamla brandstationen i Kvänum och inom kort kommer vi att börja undersöka brandstationen i Vara.

En översiktlig undersökning har även gjorts vid en gammal depони utanför Vara, intill Afsån, där vi nyligen beställt en fördjupad utredning. Tidigare har vi sanerat ett område vid Lagerhuset samt på Sveviatomten i Vara tätort.

Bilden är AI-genererad.

Ansök om bidrag för enskild väg

Vara kommun erbjuder bidrag för underhåll av enskilda vägar både med och utan statsbidrag. Ersättningen har höjts med 15 öre per meter. Kriterier för vägar utan statsbidrag är bland annat att de ska vara minst 150 meter långa och användas av helårsboende.

Bidraget sträcker sig över tre år och kräver en ny ansökan efter varje period. Ansökan ska lämnas in senast den 30 juni, och utbetalning sker senast den 30 november.

En fullständig lista med kriterier samt länk till e-tjänsten för ansökan hittar du på

vår hemsida. Du kan skanna QR-koden med kamerna i mobilen och komma direkt till sidan.

Fem frågor

André Essebro

Bildningschef i Vara kommun

I det här numret av Axet har du kunnat läsa om att skolfrånvaron ökar och läsförmågan minskar. Bildningschef André Essebro fördjupar sig i hur skolresultaten påverkas av de negativa trenderna och vad vi kan göra åt det.

1 Finns det några samband mellan sjunkande skolnärvaro, minskad läsförmåga och försämrat skolresultat?

– Både närvaro- och läsutvecklingen visar på att skola, undervisning och lärande är komplext och att det är många saker som påverkar skolresultaten. Ett exempel på orsakssamband är att utmaningar i skolan, som brister i läsförmåga, kan leda till en negativ spiral där motivationen sjunker, frånvaron ökar och resultaten försämras.

2 Påverkar skärmtid närvaro och resultat i skolan?

– Det kan det göra på olika sätt. Forskning visar till exempel på ett samband mellan användandet av digitala medier och psykisk ohälsa. Det är dock skillnad vad man lägger tiden på, sociala medier har generellt större negativ effekt på måendet än till exempel tv-spel. Det slår därför hårdast mot unga tjejer vilket är oroväckande. Ett annat exempel är att många elever har med sig telefonerna i sovrummet vilket leder till att de riskerar att sova för lite och prestera sämre i skolan.

3 I vilket ämnen ser ni tydligast försämring i skolresultaten? Vad kan det bero på?

– Matematik är det ämne som flest elever kämpar med och dessutom det ämne som har tydligast påverkan på skolresultatet. Nästan alla elever utan behörighet till gymnasiet hade F i matematik förra läsåret, och omvänt så blev nästan alla som klarade matematiken behöriga. Jag tror att en generell förklaring till utmaningarna i matematik är att vi i dagens samhälle använder allt mindre vardagsmate-

matik. Till exempel använder vi inte längre kontanter, vi har inga analoga klockor och nästan alla går runt med en miniräknare (mobiltelefon) i fickan. Vi har plockat bort många naturliga och återkommande tillfällen att träna på huvudräkning, taluppfattning med mera och har inte ersatt det med något annat. Det gör skolans uppdrag inom matematiken svårare.

4 Hur kan föräldrar och andra närstående vuxna hjälpa barn att lyckas bättre i skolan?

– Engagera dig i ditt barns skolgång! Du behöver inte berätta eller kunna allt, engagemanget i sig är det viktigaste och det kan alla bidra med. Visa att du bryr dig, prata gott om skolan och gör till synes enkla saker tillsammans med barnen. Att spela spel som Yatzy, Monopol och Uno, eller att baka efter recept, är exempel på roliga aktiviteter där du bygger in grundläggande färdigheter som att läsa och räkna.

Prioritera också att läsa för och tillsammans med ditt barn, och läs själv så att barnen ser att du läser. Det är de små sakerna du gör, med regelbundenhet, som är viktiga. Det gör att umgänget med ditt barn får ett ännu större värde än ”bara” umgänget i sig – du bidrar till att de får bättre förutsättningar i livet.

5 Slutligen, vems uppgift är det att bryta de negativa trenderna?

– Vi försöker alltid lyfta fram att vi som samhälle har ett gemensamt ansvar att fostra, bilda och forma framtiden för våra barn. Skolan har ett stort ansvar men vi klarar inte uppdraget själva. Alla måste vara med!

Det här gäller vid snöröjning

Från vecka 45 till vecka 15 finns beredskap för halkbekämpning och snöröjning dygnet runt. Arbetet utförs både av kommunens medarbetare och flera entreprenörer.

Snöröjningen inleds normalt då snöfallet upphört eller vid behov. Huvudgator, gång- och cykelbanor som leder till centrum, vårdcentrum, resecentrum, förskolor och skolor prioriteras. Plogning av bostadsområden inleds sent dag 1 eller under dag 2. Kommunen använder Norrlandsplogning och strängplogning.

Du som fastighetsägare är ansvarig att skotta trottoaren/gångbanan utmed din fastighet om du bor inom tätbebyggt område. Lägg snön på din egen tomt och inte direkt på gatan. Du ska också sanda vid din fastighet.

Trafikverket ansvarar för alla genomfartsgator utanför Vara tätort.

Läs mer

Sök jobb hos oss!

Vill du jobba i någon av Vara kommuns verksamheter? Vi har flera lediga tjänster och det är dags att söka sommarjobb. Gå in på vara.se/ledigajobb eller skanna av QR-koden med mobilkameran så kommer du direkt till sidan.

Du kan också göra intresseanmälningar till flera av kommunens verksamheter.